

VELD-GESPREK,
TUSSCHEN EEN
BRUNSWYK
WOLFFENBUTLER
EN EEN
AMSTERDAMMER

Toonende het Onderscheid van 's Lands
Kennis, tusfchen de Hoog Ed Wel
Geb. Inboorling, Graave van

WELDEREN,

Weleer AMBASSADEUR aan 't Hof van Engeland,

En de Vreemdeling zyne Hoogh.

LOUIS,

HERTOG van BRUNSWYK.

Vervat in een Samenspraak, tusfchen een BRUNSWYKER en AMSTERDAMMER, met betrekking op de Compleeten Overwinning, door den Heere Schout by Nacht, Thans Vice-Admiraal

JOHAN ARNOLD ZOUTMAN,

Bevogte op HYDE PARCKER, VICE-ADMIRAAL van ENGELAND.

TE AMSTERDAM,

By G. A. WILLEMSZ., Boekverkoper op de
Haarlemmerdyk, over de Dommerstraat, daar de
Hoogduitsche Bybel in de Gevel staat.

Verder alom by de meeste BOEKHANDELAARS.

VELD-GESPREK

TUSSCHEN EEN

BRUNSWYK

WOLFFENBUTTELER

EN EEN

AMSTERDAMMER.

AMSTERDAMMER.

Als 'er immer een misrekening plaats gevonden heeft, geloove ik dat zulks by de Engelschen en by die van hun Complot hier te Landen thans plaats grypt. Want den Hemel weet hoedanig niet alleen in Londen men zich geflatteerd heeft, dat ons klyn Exquadertje even als in vroeger daagen dat van de Graave van *Byland*, door Commedore Fielding in Engeland zoude worden opgebracht, maar zelfs hoe veele, van de Britschen Cabaal reeds gerykhalst hebben, na tyding dat onze Vloot onder den dapperen Schout-by-Nacht, thans *Vice-Admiraal*, *Zoutman*, genoomen of geslaagen was. Als hun vast verzeekerd houdende, zo als uit hun Lasterschriften tegens de Amsterdamsche Regeering blykt, de Nederlanders die zy voor Lafaarts uitkreeten niet bestaan konden tegens de Britten; die zy om ons vreeze aan te jaagen voor de grootste Helden des Aardbodems afmaalen. Doch het blykt nu meer dan te klaar dat zy de aard der Ba-

tavieren zo goed niet en kende als den Heere Graave van *Welderen*, (voor de Repture wel eer Ambassadeur aan het Hof van Londen) blyke gaf welke verwagting zyne Exsclentie van deszelfs Landsgeenooten had, met by het begin der Vreedebreuk tusschen Engeland, en deeze Republicq aan Lord Stormond te antwoorde, *dat de Koning zyne Meester door de Vrede te verbreeken met H. H. Mog. Hy Graave VAN WELDEREN hem STORMOND verzogt aan den Koning te zeggen, het wel eens gebeuren kon, zyne Majesteit berouw van die stap konde krygen, als vastelyk vertrouwende den Koning onder alle zyne Vyanden geen een had, ja, al kwaame zy met elkander, die zo veel te vreeze was als de Hollanders.*

BRUNSWYKER.

Hoald mig ter Dybel dat sol ein Ollander sein die 'er su einlich steet zoe Reeden, wie iene grose Held, ich wol im soe Nar holden, ont mit im Sprechen, aber saagt mier Bruder waar redentgie zo allein vom.

AMSTERDAMMER.

Wel waar zoude ik van spreken Groentje, ik bevind my als door vreugde opgetoogen, zo dat ik myn Zintuigen nauwlyks meester zynde, niet eens wist, dat ik hart op sprak, en zo gy een Aas eerlyk bloed in uw hart hebt, voor een Land, daar gy na alle gedachten naakt en bloot zyt ingekomen, en thans uw bestaan in vind, dan behoord gy deel in myn vreugde te scheppen, maar moog ik uw vraagen uit wat gedeelte van Duitschland gy uw Geboorten verschuldigt zyt? want ik maak nog al wat onderscheid tusschen Duitschers en Duitschers. De Grootte JOSEPH
is

is ook een Duitscher, en nogthans heeft dien weergalooze Monarch alle achting voor onze Amsterdamsche Regeering betoond, dus kunt gy begrypen dat ik als een Burger van die Stad zynde, zo wel als myne Medeburgeren die alle door een Geest gedreeven worden, dat is te zeggen, dat wy alle tot de laatste druppel bloed toe ons leeven, voor zulk een Magistraat zoude waagen dien groote Keizer Hooglyk respecteren.

B R U N S W Y K E R.

Gie redent gansts richtig, ich sol ouk kein betfer Hern weytse, of es mous der Hern Hertog vom *Brunswych Wolfenbittel* sein. Aber ier Oamstedammers mugte dierre Hern nich lieden.

A M S T E R D A M M E R.

Daar hebben wy reeden voor, die ik uw zo aanstonds zal melden; maar zeg my eerst eens, behoord gy ook onder 't getal van den Hertog zyn Landslieden en Hoffstoet?

B R U N S W Y K E R.

Gansch vryelik, ich bin mit dem kenoadige Hertog her soe keume, ont haabe am den Hoof eyne feurneume Amt soe had.

A M S T E R D A M M E R.

En welk Ampt als ik vraage moog?

B R U N S W Y K E R.

Ich wold eu saachen, oeze kenadige Hern Hertog kriegd alle doage Requesten, wen 'er ein Amt oder Bedeining oupen is, noe tan haabe ich dy Requesten bie dem ander versammeld, ont al

wie vom Ollanders her koame, haab ich tou aars
wisfen esjeurd, aber dy vom oeze Landluden her
kaame, haabe ich ter representatioon oberkelei-
bert, aon miene Kenoadige Hern HERTOOG.

A M S T E R D A M M E R.

En die ging daar dan zeker meede na het Stad-
houderlyke Hof ?

B R U N S W Y K E R.

Jyoa vreylich, gansch richtig.

A M S T E R D A M M E R.

Gy zyt nog al van het flegste soort van Mof-
fen niet, waarom gy spreekt de waarheid, uit uw
zeggen begryp ik dan zeer natuurlyk, dat de Hol-
landers lang Requesten konde inleeveren, doch
als gy die tot Gatveegers scheurden, was hun
hoop zeer gering, en het verwonderd my nu niet
meer, dat twee derde van de Ampten en Be-
dieningen, door het Stadhouderyke Hof begee-
ven, aan Buitelanders zyn geschonken.

B R U N S W Y K E R.

Aber wol uch tan sol oese kenadige Hern HER-
TOG oes nich helpen, wen dats kebeurde, wolle
wie bald foe rugge noa oese Land kein.

A M S T E R D A M M E R.

Dat zou een droevige slag geeven, wanneer
gy en al uw Landluden hier van daan gingen,
hoe kreegen wy het hollandsche Brood op? 't
zoude waaragtig beschimmelen, daar wy, zo lang
uw genadige Hern HERTOOG hier blyft, met zyn
respective Landslieden geen gevaar voor is, alzo
de

de Heeren *Brunswyk Wolfenbuttlers* ons het Brood bereids ontfutelen, eer het gebakken is.

B R U N S W Y K E R .

Aber saag mier noe einmaal werum ter Dybelsche Oamsterdammers oeze kenadige Hern *Hertog* nig lieden meuge.

A M S T E R D A M M E R .

Gy weet zekerlyk Mofje, dat gy zulks aan 'een Amsterdammer vraagd, en die zyn gewoon te spreken, zo als zy denken; volgende daar in het voorbeeld van hun Burgermeesteren.

B R U N S W Y K E R .

Joa aber ich fein uuch feur eine gansch richtige Man oan, tie soe dulkoffig nig bint as ier Lands-luden.

A M S T E R D A M M E R .

Gy zyt verdwaald Groentje, want het geen gy dulkoffig, anders styf op ons stuk staande, noemd, wanneer zulks ten beste van het Vaderland geschied, word het by ons met de naam van Getrouwheid gedoopt. Maar om tot uw vraag te koomen, de reeden dat men hier niet goed *HERTOGS* is, komt principaal daar door van daan, dat wy ten allerklaarfte bespeuren, dat uw genaadige Heer veelal voor de oorzaak word gehouden, dat onze Koophandel en *Commercie* in het grootste gevaar is gebracht, om te gronde te gaan, en hy zelfs genoegen schynd te scheppen, wanneer onze getrouwe Burgervaderen hun bevytigel, de vervallen Koophandel door een nieuwe Tak van *Negotie* op te beuren, zulke hylzaame Maatregelen te dwarsboomen.

B R U N S W Y K E R.

On woar heft mier Kenoadige *Hern* sulck be-
teunt?

A M S T E R D A M M E R.

Vooreerst, zo van alle braave Nederlanders ge-
loofd word, om zyne Hoogheid, den Heere Prin-
ce van ORANGE, consepten in te boezemen, als
of de Magistraat van Amsterdam zich had misgree-
pen, en het tegens de eer van den Erfstadhou-
der streed, dat gem. Regeering een Preparatoir-
lyk Plan met America had zoeken aan te gaan.

B R U N S W Y K E R.

Kein wunder! kein wunder! weitsstoe domme
Hazekof wol, dat de Keunig vom Engeland ein
Fetterke vom oeze kenoadige *Hern* HERTOG is, on
so dy Dybelsche Proposition nig ferinderd wur-
de, solde dy Hollanders oeze kenoadige *Hern* sie-
ne Fetterke ein knip op de Naaze gezet haabe,
ont onze kenoadige *Hern* is siene Keuninklyke
Fetterke getru.

A M S T E R D A M M E R.

Waarachtig Mof, gy verdiend myn achting,
gy liegd niet, want wy Hollanders gelooven ook
dat den Hertog de Koning van Engeland niet ge-
trouwer had kunnen zyn, al had hy 'er van een
voornaam Comptoir geld voor getrokken. Zeg,
weet gy ook of hy 'er zilverde of goude mieten
uit Engeland voor kreeg.

B R U N S W Y K E R.

Dat weits ich nich, aber wol, dat oeze kenoa-
dige *Hern* HERTOG vom diezem sheyd, feil olden
shul-

thulde befaalt heft, oder toar beheufde hie keyne helder oder pennink tou vom Engeland tey untfangen, oeze kenoadige Hern hoabe felve feil keld.

A M S T E R D A M M E R.

Ja dat geloof ik ook, want ik begryp hy zal veel geld van doen hebben, want fchoon een Enorm Inkoomen van het Land hebbende, zo zou het niet hoog Adelyk genoeg ruiken, zo het niet rukeloos verteerd wierd, en zo zulk een man daar en boven geen abundantie van fchulden had; maar zeg eens Groentje worden zulke groote Sinjeurs wel eens gemaand.

B R U N S W Y K E R.

Joa woar geyve dy Ollanders umme, zie darve wol faage, wie geyve nig meir, of het olde meut eirft befoalt sien.

A M S T E R D A M M E R.

Ik merk gy fpreekt by bevinding, nu dat gebeurende, dat Jan Crediet dood is, zou een menfch al veel doen om geld te bekoomen, wat dunkt uw?

B R U N S W Y K E R.

Gewiffelijk joa, mien fou feul teun um keld teu bekeumen.

A M S T E R D A M M E R.

Recht zo, want verbeeld uw eens gy was nu eens een Heer als den Hertog, en de Koning van Engeland was van uw Familie, en het gebeurde, dat die Koning voorgenoomen had de Nederlandfche Commencie in alles te dwarsboo-

men, ja zelfs een concept had gemaakt, zo de Koning genoodzaakt was America voor onafhankelijk te erkennen, als dan zorg te draagen, dat de Hollanders nooit in de handel op America kwamen, doch die zelve Hollanders eens bespeurende, zo als zeekerlyk de Regeering van Amsterdam gedaan zal hebben, dat 'er op toegeleegen wierd om onze Koophandel te vernietigen, en dus, om zulks voor te koomen, een Provisioneel Plan met America ontworpen, en dat zulk vervolgens uit kwam, gelyk het door de Papieren van de Heer *Lauwerens* is uitgekoomen. Zeg Greuntje als men uw eens braaf Guinjes uit Engeland gaf, op een tyd dat gy daar hart om verleegeu was, zoud gy dan de Prins, die gy diende als Maarschalk, raaden om die voorzichtige bewerkers van zo een Plan te Bedanken, of zoud gy den Vorst styven, om ten Respecten van den Koning van Engeland, satisfactie voor dien Vorst van de Regeering aftevorderen.

B R U N S W Y K E R.

Ich sol dem Prinse nig aonraoden um dy Burgermeisteren teu biedoanken feur ier zurge.

A M S T E R D A M M E R.

Om welke reeden zoudel gy also handelen?

B R U N S W Y K E R.

Wol froagst stoe dat nogge, wen ich dem Hartog woas, doan woas dem Keuning mien Bleudervwante, ont tein aondre trok ich 'er dikke gold fan, om miene Schulden teu besoalen, un deerumme sol ich denke loat dem Keuphoandel noa dem dybel loupn, wen ich moar dikke Doalers

lers trekke, doar sol ich miene Bloudmaoge hilfen, ont selve soage tou dem Prince, hie hum hoald mig ter dybel, meust waogten dy Keunig vom Engeland af zoe vallen, ich sol iem selse im gedankte toun herkeume, dem Keuning vom siene Verwantschaf is, unt hie dy nich meust offalle, aber hie feul besser sou teun, dy Burgermeisteren soe zouke te straffen.

AMSTERDAMMER.

Maar Grasje! Greuntje! Mofje! als gy den Hertog was, dan was gy een Bediende van Nederland, en terwyl alhier de Koophandel de hoofdzenuw der welvaard van het Land uitmaakt, zo zoud gy niet trouw by het Land handelen.

BRUNSWYKER.

Joa woat schiet ich in Olland, on im doat dumme Folk.

AMSTERDAMMER.

Ik wil wel bekenne, om uw beurs te spekken bezit gy groote Schranderheid, 't is maar jammer dat het juist geen eerlyke Schranderheid genoemd kan worden.

BRUNSWYKER.

Wen ich doar maor Geld meide winne.

AMSTERDAMMER.

Ik begryp dus uit uw reeden als gy den Hertog was, gy zoud 'er aardig meede leeven. Want al wierde onze Koopvaarders tegens alle recht en reeden beroofd, al mishandelden men onze Zeelieden ja al traptten de Engelsche de Staate Vlag met
voe-

voeten gelyk de Britten in Ooft-Indien gedaan hebben, dat alles en nog meer Euveldaaden zoude uw niet aangaan.

B R U N S W Y K E R.

Wel nein, waot leit mie doar oan kelege? 't is joa mien land nig, ich bin doar nig gewurfen.

A M S T E R D A M M E R.

Gy zyt hier niet gewurpen zegt gy, 't is zeer poliet, gy spreekt van uw Geboorte, of gy een Varke van afkomst zyt, maar wanneer het eens gebeurde, dat de mishandelde Ingezeeten en dezer Staat klagtig aan Hun Hoog Mogende en de Stadhouder vielen, over de behandeling die zy als Kooplieden door de Engelsche dagelyks moesten ondergaan.

B R U N S W Y K E R.

Goar nichts wen dy Engelsche Keunig aber dikke Doallers ober stuurde, sol ich wel moake dat alles richtig wierd, ich sol eenige grosse Herren vom den Landen toor behilf vom dem Steedeholder frindilich tou leeten grinnige, dat zie mie bie dem Steedeholder ondersteunde, on dats wie kein acht meufte slaon, up ter smoeseloory ter Kaufluuten, ont als wie al wats deun wilde, men moar um wilstoanshalve, um Reprefatioon bie dem Keuning meufte anholden.

A M S T E R D A M M E R.

Gy zyt regt sneedig en geschikt, om de Hollanders te bedotten, misfchien al zag gy dat Engeland in alle deelen betreffende ons de Tractaaten verkrigten, en dat Ryk nogthans niet tegenstaande

de alle Mishandeling ons aangedaan, nog secours van ons vroeg, en wy het zelve niet gaven, en ons daarom den Oorlog aan deed, mischien zoud gy nog wel raad weten, om Engeland by den Stadhouder te rechtvaardigen, ja dat meer is, alle moogelyke vlyd aan te wenden, zo de Regeering van den Landen op tegenweer bedacht was, en om die reeden een Scheeps-Vloot in Zee wilde brengen, om zulks te beletten.

B R U N S W Y K E R.

ô Das waas gaar nichts, wen ich aber ziede aom dem Steedeholder, dat der Hollandische Kaufluude Smokleers woare, umt kein keloof ferdeinden, ont dem Steedeholder aber in gedankte bragt, dat die nichts meust wygeren, aam dem Keunig siene Bleudverwanten, ont wem dy Ollandere tan noch wilden Oorlogen, sol ich door de Steedeholderen einige Herren die up ziene gunste heupe, wol machen, dat gyn Sjippen in de Zee kaamen.

A M S T E R D A M M E R.

Maar als dan de Regeering van de eene of anderen getrouwen Stad voorfloegen, om den Stadhouder een kleine Raad of Committe toe te voegen.

B B U N S W Y K E R.

Doar sol ich haald mich ter Dybel up passen, woant dem wast oet mit mier, glat oet ouk.

A M S T E R D A M M E R.

Ja maar als gy zulks beletten, zou het in het oog loopen, dus liep gy gevaar, zodanig een getrouwe Regeering den Stadhouder onder de oogen bragt,

bragt, uw verblyf tot nadeel van den Vorst en het Land verstrekte, ja dat gy het Volk een ergernis geworden was, wat dan gedaan?

B R U N S W Y K E R.

Kein swoarigkeit, aber mier de Keunig vom Engeland moar Keld obermoakte, sol alles wol geen, ich had dem Steedeholder tou Frind, im aldem grosse Herren die et mit em holden om miene foorsprech, ich sol alles ontkinne, ont selfs Satisfactioon fraogen.

A M S T E R D A M M E R.

Ja maar gy liep door al die handelwys gevaar, om door verscheide Vaderlandsche pennen deerlyk geroskamd te worden.

B R U N S W Y K E R.

Ouk al nichts, ich kon foor 't Engels Gold wel Schrievers kriegen, dy mier respectiorum sollen verdeffendyren, ont dy Provintie Utrecht dy mier getruw solde weyzen, wen ich HERTOG waas, folden wel forinderen ich nyt foor dem Nar gehalten wird.

A M S T E R D A M M E R.

Gy vergeet Gelderland nog, daar zoude u de Heeren van de Capellen wel beschermen.

B R U N S W Y K E R.

Sie solle mier de dybel; sprekt mie vom die Luuten nich, zie beteunen et nyt aam dem HERTOG, dat is ein dulkoffig geslagt, dat him dem dybel hoald, aber dem braave Herre hoabe ich besser Heup oppe.

A M-

A M S T E R D A M M E R.

Meend gy onze dappere, Helaas! overleedene Schout-by-Nagt?

B R U N S W Y K E R.

Neyn, Neyn, dy was ter Aomsteldammer Regeeting getruu, ont dem sol hy 't mie nich sien, ich myne demt vomm.

A M S T E R D A M M E R.

Maar gesteld al uw voorzorg om Engeland ten nadeelen van de Republicq te helpen, liep eens door de Getrouwheid der Amsterdammers te niet, en de Oorlog-Scheepen gingen echter na Zee, om de Engelsche hun hoogmoed te beteugelen.

B R U N S W Y K E R.

Dan solle 'er nochtans wol middelen oetkedant kunne wurden.

A M S T E R D A M M E R.

En wat middelen woude gy aanwende, vooral wanneer 'er bereids aan alle de Collegien Amsterdam, de Maas enz. order gegeven wierd, de Oorlogfscheepen met elkander moesten veréénigen.

B R U N S W Y K E R.

Doe syt eyne narre, meynstoe al woldy, dy Oamsterdammers dulkoffig mien eugmerk dwersbeumen, ich sol deerumme bie dem Hoove bewirken, dat dy andere Collegien cuntro ordinantion bekoame, on hoald mich ter Dybel, tan scheut 'er nich meir uppe, tan dem Keunig vom Engeland zoe woarschauuen, weer hie eyn Vleut Schippen must sturren, eyns zoe sterk as dy Oamster-

sterdammerkes, tan folle sie olle im dem Keerzen flegen, on das was dan dem leun feur eure Dolkoffigheid, zie mier kedwarsbeumd hadde, wen ich dem Hertog woas, unt dan wol ich meir dount, dan wolde ich verluude latfen, oeder dem kemeine Folke, dats dy Rigeeringe vom Amsterdamme oorfaкке woore, vom dem Umftendigheid der oeze Vleut ynkebracht woas, on ich fol oet hebbe loate ftruuën, dats het dy zulve Rigeering te wieten waas, dat fu feul braove Schips hoofdluuten, Matroofen unt Solyers, um dem halze woare gekeume. Wat faagt ftoe noe?

A M S T E R D A M M E R.

Gy zyt een Landsman van den Hertog, gy zyt vol praëtyk.

B R U N S W Y K E R.

ô Dy Ollanderen wyte joa nag gaar nichts, wie Brunswiks *Wulfenbutteler*, sien alle fol Praëctick, ich bin aber eyn kemeyne man, on fol foo doun, wen ich Hertog waas, begriep dan felve aber, was eyn groffe Hern wen hie gout bie dem Steedeholder stond fuude kunne bewerchen.

A M S T E R D A M M E R.

Veel, zeer veel, maar weê u zo het uitkwam, en de Engelsche Vloot wierd eens door de Dapperheid der Amsterdammers uit Zee geflaagen, de vrye-Nederlanders zoude niet nalaaten om in hun Publicque Nieuwspapieren ronde man uit te verklaren, dat 'er fchyn van verradery onder liep, om dat men de Scheepen van de Maas te huis gehouden, en die van Amsterdam aan het gevaar had blood gesteld.

B R U N S-

B R U N S W Y K E R.

Ich folde wem ich Hertog was, dy freyde Folke dats wol aonders beteunt haabe, ich sol hen Friehteden, ich sol hen den dybel, ich folde im dem Preuvintien her um oet bewirken, beuve friede Folke, beuve alle, dat zie nigt schrieven, joa selve nich dynke mugte euver dy soak.

A M S T E R D A M M E R.

Ja maar dat was het recht des Volks en hunne Bevogten Vryheid verkragten.

B R U N S W Y K E R.

Schiet, Schiet, Fryheid, min meut dem Underdaane Keine dem minste Fryheid lasten.

A M S T E R D A M M E R.

Ik beken door uw hart en ziel gelykt gy een Brunswyker te zyn, maar stel gy was eens Hertog, Veldmaarschalk en wat dies meer is, ik zou zorgen, gy zoud wynig Paraaden maaken, gaat eens op deeze hoogte recht voor my staan, of gy nog al wat vertoond.

B R U N S W Y K E R.

Doar, doar fiet mier noe yns vom hinderste im den Aorsen.

A M S T E R D A M M E R.

Daar Mof proef die Amsterdamsche schop onder

B

der uw Maarzen, en tuimeld van dees hoogte met
u groote Hoed en styve Laarzen.

BRUNSWYKER, al vallende van de hoogte

in de drek.

Ay mier! 'Ay mier! ich docht mier grouts foe
machen, ond dem Nar mit dem Amsterdammer
foe stecken, ond dem Spitsboef doet mie ellende-
liken vom dem heugte im dem Drek tuumelen,
ay mier ich fersmeur, ich fersmeur, 't is kedaan,
't is oet mit mie ont Arsafes.

A M S T E R D A M M E R.

Zekerlyk is het oet met uw. Gy was nog maar
Knecht, en matigde uw de taal van Heer aan, uw
praatjes verdrooten my bereids lang; doch ik was
nieuwsgierig de grond van een Brunswyker te py-
len, dat wetende heb ik de Mof de diepte der
bodem van deeze Drekput doen vinden, daar ik
wel van verzekerd ben, dat schoon hy 'er leven-
dig zonder versmooren uit komt, hy echter tot
het einde van zyn leevendaagen zo vunzig zal rui-
ken, dat niemand, in wat Land het ook weezen
mag, met hem te doen zal willen hebben. Gaave
den Hemel dat zulke denkebeelden alleenig maar
plaats vonden by een Bediende, maar zo zulks
eens by de Heer zelfs in zyn hart omging, en al
de geweldenary en de smaet, door de Engelsche
aan ons betoond, hy veel al de oorzaak van was,
door de middelen, ten besten voor het Land, te
dwarsboomen, zouden 'er dan niet vry wat specu-
la-

latie vallen, als of het een afgesprooken zaak was, dat de Vloot der Maas niet uitgezylt was, en het toefschynd, of men voorgenoomen had, ons klyn, doch dapper Eskaadertje op de Slagbank te brengen, onvergeeevelyke misdaad zo zulks waar is.

Maar wagt ik spreek zo vry, hoord my ook iemand? want schoon wy het geluk hebben Vrye Nederlanders te zyn, zo mogt my eens een Utrechts man hooren, en het aan de Vroedschap dier Stad verhaalen, en dan dorst ik nimmer op 't Sticht komen, als hebbende *Crime Lase Majesteit* begaan, met zo vry te spreken, alzo het denken, aldaar over die zaak verboden is. Goede Hemel wat is dat een harde post, voor de Eerlyke Patriottische Utrechtsche Burgers, die ik wel weet, dat, over het algemeen genoomen, liefhebbers van het Vaderland zyn. *o* Hoe zoet was het voor hun een Verstandig Getrouw meedeburger te hebben, zo als de Schryver der Utrechtsche Courant, die de waarheid van de loogen trachten te onderschyden, en zyn meede Stad- en Landgenooten Edele Vaderlandsche gevoelens in prenten; ik weet wel men mag binne Utrecht, uit kragt der Monepolie, geen Wyn, Sterke Dranken, of Tabak in brengen, als met zwaare akfys of inpost te betaalen; doch ik hoop echter niet, dat de Vroedschap aldaar goed zal vinden, om ook op het Spreken en Denken een belasting in te voeren, wel neen, dat zoude tegens de Unie Stryden, en het zoude tot Schaaden der Stad Utrecht strekken, want alle weldenkende Republicaanen hunnen Harten en Monden vol zynde om de Eer van God, de Lof der Getrouwen REGEERING VAN AMSTERDAM, de Roem van onze Hooge en Laage Officiëren, als

ook de Gemeene Matroozen en Soldaaten van den Triumphantelyk wedergekeerde Vloot, onder den Schout by Nacht Zoutman (thans Vice-Admiraal) uit te galmen, liepen gevaar, om over Sluikery binnen Utrecht aangehaald te worden, alzo het hun onmooglyk zoude zyn, alles aan het Comtoir van vryë Gedachten aan te geeven, wat hunnen Ziel wel gevoeld voor de braave Beschermers van Nederland.

Doch laat ik die gedachten laten vaaren, het vind niet verder plaats als in zo verre, men mag binnen Utrecht zyn gedachten niet laten gaan, over iets dat den Hertog zou kunnen benadeelen, veel minder vermag men twyffelen of het te huis blyven der Rotterdamsche Scheepen door een Contra order gebeurd is, (tot innige Zielsmerten der Helden aan de Rottelstroom,) en ten laatste men ziet in Utrecht niet gaarn, veel ophef met de Regeering van Amsterdam maken, deeze zaaken vermydende, mag men wel valsche beschuldiging, en Lastertaal tegens de Magistraat van Dordrecht, Rotterdam, Haarlem, Amsterdam, en meer Steeden, Spreken en Schryven. Ook mag men 'er vry en vrunk, de lof van de Koning van Engeland en zyn Ministerie uitgalmen, in het kort al wat de Utrechtsche Burgers behaagd, als het geesfelen een oude Hoere-Waardin, permiteerd de Vroedschap van Utrecht, blyk van dien, alzo verscheide Fameuse Liebellen tegens de Regeering van diversche plaatsche ingericht, binnen het Contientieusche Utrecht gebooren, aldaar zonder beteugeling verkogt en gedrukt zyn geworden, maakende daar minder zonden van, als dat een Bakker op Zondag Beschuit voor een Eerstgeboorne, of een Distelateur voor een eerstbevalle Vrouw Kraam-Annys verkogt.

Ech-

Echter hoe men ook yverd om den HERTOOG eer te bewaaren , zo is thans heweezen klaarder als ooit , den HERTOOG als Vreemdeling de aard van het Land nog Volk niet en kende , 't welk hy afschilderde by zyne Doorl. Hoogheid , (volgens Schryvers die in zyn voordeel Schryven) eeven of de Engelsche onze Vloot met Huit en Hair voor een ontbytje zoude opflokken : Veel meerder Eer legd de Graaf VAN WELDEREN in , die door zyn Antwoord dat zyn Exelentie aan de Koning van Engeland liet toekomen , voorfpeeld heeft , wat de Britten van de Batavieren te wagten hadden.

Ach ! dat den Hemel gewild had , de Dappere Maas-Helden , 'er twee Scheepen by gevoegd hadden , wy zoude Parker , wy zoude misfchien meer van zyn onderhebbende Oorlog-Steevens en ogeneschyntlyk de helft zyner Onderhebbend Convoy binnen hebben zien brengen . My dunkt ik hoor het Jammeren der braave Officieren , Matroozen en Soldaaten van de Maas , dat zy geen deel aan de Glorie van ZOUTMAN , KINSBERGEN , BENTINCK , STAARING , DEEDEL , van BRAAM , MULDER en de Graaf VAN WELDEREN hebben . Maar neen die Eer behaagde GOD aan de Amsterdammers te schenken , die niet tegenstaande een Contraorder was gegeven , dat de Scheepen van de Maas moesten blyven leggen , en dus die van Amsterdam als Schaapen ter slagting wierde gezonden , nogthans als Leeuwen vegtende , met Cordaat Oorlogs Geweer , maar 7 Scheepen sterk , 11 Engelsche veel zwaarder Scheepen , die driemaal zo veel Manschap en eens zo veel Canon voerde , en met allerhande Moordenaars Tuig vegtende . Nogthans als bloode fielen de Vlucht hebben moeten kiezen , latende de

Amsterdammers de Eer van de Zee te behouden.

Dus kreeg den Brit die steeds dorst Satisfactie vraagen,
 Van Amstels Magistraat, in plaats van dat, braaf poest,
 Het hielp Parker niet, al was ons Vloot verknoest.
 Ons Volk blyft steeds vol vuur, om nog een kans te
 waagen.

V E R S

OP HET

VOORGAANDE.

Waar vind ik kragt van Taal, ô Neêrlands Dappere Helden!

Van Amstels Ystad om 't geen ons ziel gevoeld,
Zo als gy wel verdiend, naar haar waardy te melden,
Geen Land op 't ondermaans door de Oceaan bespoeld.
Of Fama roept daar uit, ziet Neêrlands Vlootelingen,
Zo kortelyk nog Beschemd, Bespot, Belacht versmaad,
Van 't Engelsch snood Gebroed, dat stoutelyk dorst
dingen.

Na 't Meesterfchap ter Zee, thans schandelyk vlugten
gaat,

Van Welderen Edele Graaf, nu denkt men om uw
spreken,

Toen gy voorspelde op Lord Stormonts trotsche taal
Wanneer den Brit trouwloos de vrede kwam verbree-
ken,

Den Americaan, Frankryk, en Spanje al te maal,
Al kwaamen zy gelyk, zo zeer niet zyn te vreezen,
Als uwe Meesters Volk, met Heldenmoed bezield,
Dat gy de waarheid sprak is Parker beweezen.

Die schandelyk vlugte, daar de Ystad Zee behield.

Getrouwe Patriots, laat ons den Hemel looven,

Dat hoe de Lasterzugt, ooit Amstels *Magistraat*,
 Als heilsche Monsters, dorst van hunne Eer berooven:
 Jehova echter zorgd voor deeze Acht'bre Raad.
 Waar zyn die Blaffers nu, die Eerelooze Fielen?
 Die toen 't Commercie plan met Noord-America,
 Was uitgelekt, den Raad van Amsterdam of vielen,
 't Is wonder 't Godlyk vuur hun niet te Pletteren slaat.
 Dat zy met pen en mond, een Magistraat verachten,
 Welks Yver voor hun Stad en Vaderland besloot,
 Zou men de Eer der Staat recht na waardy betrachten:
 Men op verbetering moest denken van 's Lands Vloot,
 Maar neen 't verraders Rot; Complot of Kaballisten,
 Door Engelsch Goud vervoerd, mischien wel in ons
 Land

Daar zelfs toe aangezet, door looze Satans listen;
 Heeft trouweloos en ontaard daar tegen aan gekant.
 • Geen gift nog gal ontzag dit snood gespuis te braaken:
 Vooral dien Leijenaar, 't verciersel van 't Schavot;
 Dien *LUISZAK Regtsgeleerd*, dees Raad steeds zwart
 wou maaken,

Met zyne Laster-Schrift. O Fyn doorsleepen Rot!
 Die steeds in trouble vist, Vlucht! Vlucht! uit Lydens
 Vesten,

Gy Schurk! Verrader van uw lieve Vaderland!
 Gy lacht ligt in uw Vuist om onze zwaar Gekwesten;
 Maar wagt dat uw het Volk van Leiden niet aanrand.
 Wiens Brood gy weg steelt! Dief! foeiwaardste van de
 Menschen!

Die door uw pen betoond, de Laakweevery,
 In Leide ging te niet, was uwe harte wenschen,

En

En om die reën uw voegd aan Engeland zyn zy:
 Die zelve reën heeft uw, en meerder vloekverwanten,
 Wanneer de Magistraat van 't machtig Amsterdam,
 Hun tegen 't schaadlyk, van, een invloed aan dorst
 kanten;

Die zyne Hoogheid door verkeerde Raad bekwam,
 Uw weder aangespoord, uw Giftpen op te vatten,
 Alleen Louis ten dienst, in Neêrland niet geacht,
 Dien Maarfchal, die te stout, voor hem in taal uitspatten,
 Als of hy van den Raad nog Satisfactie wagt.

Het zal 't hem heel wel doen, zo hy zo ver moog komen,
 Dat men hem niet verdenkt, door 't geven van zyn Raad,
 Veel Scheepen zonder tal door Engeland zyn genoomen,
 En onze Macht ter Zee, lang bleef in slegte staat.

Men ziet dus 't onderscheid van Vreemd of Ingebooren.
 Van WELDEREN die de aard van zyne Landslien kon,
 Die deed zich onbeschroomd, vry en trouwhartig hoo-
 ren.

Gelyk een Batavier aan 't trotsche Albion.

Nooit prees hy Engeland, nu blykt zyn Profiteeren,
 Geenschroom bevatte ooit zyn ziel voor Hollands moed,
 Hy wist ons Zeevolk, zich, als Helden zou verweeren:
 Wanneer ons Vloot verscheen in 't zilte pekkel vloed.
 Heel anders (zo als zelfs Louis voorstanders schryven),
 Was deeze Vreemdeling thans Maarfchalk van den Staat
 Zyn wonderbaar Consept, die stadig door dorst dryven,
 Geen Zee, maar Land-Volk slegts te werven was zyn
 Raad.

De invloed op de Geest der Vorst steeds op kon haalen,
 Dat wat tot heil van 't Land, 't versterken van de Vloot,

Wierd immer bygebragt, zo lang bleef aan 't draalen,
 Dat men daar niets van zag; tot Amsterdam besloot,
 Met kragt en met verstand, het heilzaamst door te drin-
 gen,

Op dat 's Lands-Zeemacht eens aanzienlyk worden zou,
 En dus de trotsche Brit door Waapenen te dwingen.
 Om vreed te smeeken, en als WELDEREN zeid berouw
 Gevoelen moog, dat hy ooit dorst den Staat aanran-
 den,

Dit heeft de Magistraat van Amstel uitgewerkt,
 Die Vaders van hun Stad, en Steunpilaars der Landen;
 JEHOVA heeft met kragt van wysheid hun gesterkt.

Nogthans hoe trouw voor 't Land, zo zichbaar voor
 elks oogen,

Zo dorst de Lasterzugt het Achtebaar gryze Hoofd,
 Van Temminck! schenden; Ach! hoe kon het God ge-
 doogen.

Daar hy ten nut des 's Lands zich zo had afgesloofd.
 Maar neen, terwyl Verraad en Lasterzucht beraamen,
 Jamisfchien leefde in hoop, dat Parker sloeg ons Vloot,
 Zo wilde God 't Complot dier Lasteraars beschamen;
 Dat reeds de ondergang van Amstels Raad besloot:
 Want had de zaak mislukt, hoe heilzaam ondernoomen,
 Men had de schuld op hun alleenig dan gelegd,
 Van wie naast God dit heil, voor 't Land nu is ge-
 koomen,

Ja men had alle kwaad Geschreeven en gezegd.
 Gaat men in 't onderzoek, van 't jammer agter blyven,
 Door ZEELAND en de MAAS, hoe meer men 't onder-
 zoekt.

Hoe

Hoe minder men 't verzuim daar van weet toe te schryven.

Schoon Neêrlands Volk, die schuld niet zonder reeden boekt;

Op hun die Engeland, als 't Deense Schip vermelden,
 Waarschouden waar ons Vloot het best gevonden wierd,
 Zo 't waar is, met wat naam moet men die Monsters
 schelden?

Die nadeel broude dat God anders heeft bestierd.

De Patriotten en getrouwe Batavieren,
 Die houde thans het oog, op Neêrlands hoog gezag,
 Of men den Amstels Raad, nu hunne kruin zal cieren,
 Dan of men ongestoord hun verder laster mag;
 Of zyn zy minder als den HERTOOG te waardeeren,
 Daar voorgeyverd wierd, zyn doen niet wierd gezift,
 Of ARNHEM, UTRECHT, nu zich wel zo zullen weeren,

Als voor den Hertog, dat geen lasterlyk geschrift,
 Vervuld met Loogentaal te voorschyn durft komen,
 Waar in de Vaderen van de braave Amstels stad,
 De zuilpilaars van 't Land, en van de Ystad stroomen.
 Gelyk wel eer door snood gespuis meer word beklad.
 Zo zulks niet word gedaan, zo heeft men reen te zeggen,

Als dat den Maarschalk, zeer veel vrinden heeft in 't
 Land,

Gezind om Amstels Raad gestaag te wederleggen,
 Tot eendragts nadeel, om te stigten Misverstand.
 Iets, dat in deeze Staat, verwarring steeds moet geven.
 Hier van heeft men thans blyk, had Zeeland en de Maars,

Twee

Twee Scheepen toegevoegd, had Engeland mooge
beeven;

Twee-honderd Koopvaarders, zag men thans bianc
gaats.

Ja misfchien Parker zelfs, 't heeft aangeen moed ont-
brooken,

KINSBERGEN negen van hun Scheepen af ging slaan,
Dus Parker door de stem, der Roeper heeft gesproken,
Verlaat dat Schip 't schynt met de Duivel om te gaan!
De Hel kan niet zo heet, of zo vervaarlyk weezen!
Is dat geen blyk genoeg, van eene Vlootvoogstaal,
Die voor de ondergang gebragt reeds was in vreezen.
Als Engelands Trotsche en vermeete Admiraal.

Dus Vaderlanders! nooit kunt gy genoeg waardeeren,
Der Helden dapperheid, betoond in dit gevegt,
Ging men de Ruiter, Tromp, en anderen Helden Eeren
Doet aan dees Opperhoofds ons Vloot dat zelve recht.
Maar wat gy doet, laat dit steeds blyve in gedachten,
Hoe Schoon KINSBERGEN vogt, hoe veel hy waardig is,
De andere Kapiteins niet minder zyn te achten.

't Bedroefd den Ridder zelfs, ja 't geeft hem ergernis;
Geen Edelmoedig Held kan waare vreugd ontfangen,
Zo hy bespeurd dat men zyn Lotsgenoots niet noemd,
KINSBERGEN zelfs walgd, alleen die Eer te erlangen,
Hy weet zy maakte hun zo wel als hy beroemd.

Maakt dan geen onderscheid geen een der Opperhoof-
den,

Of ieder deed zyn plicht, ontzag geen Overmagt,
Schoon Parker trotsch van moed, zich zelve beloofde,
De Yftads klyne Vloot moest zwigten voor zyn kragt,

Hy

Hy dagt die als een Buit na 't Roofnest toe te sleepen,
 Maar ziet den Arme hals zich deerlyk verzon,
 Want schoon de helft meer Volk, en sterker zynd' in
 Scheepen.

En eens zo veel byna voorzien van grof Canon;
 Zo hielp hem zulks niet, maar deed met schaamd hem
 bloozen,

't Scheepvolk verbitterd, door de Brit zyn Euveldaan,
 Dat Vogt vol Leeuwenmoed, Soldaaten en Matroozen,
 Verkooren eer de dood, als schandelyk zyn gevaan-
 't Gedonder van 't Geschut klonk door de lugt en wolken,
 De Blixem van het Kruit, verblinden het Gezicht,
 Den Engelschman bevreest, om in de Afgronds kolken;
 Hun graf te vinden, voor de Nederlanders zwigt.
 Doch eer den Laffe Brit gelyk als Schelmen vlugten,
 Beproeftde zy een daad, van gruwelen nooit gekend,
 Om Amstels Zee-Volk onder pynen te doen zugten;
 Is door het Engelsch schuim, een Schelmstuk aangewend
 En uitgevoerd, dat tot hun Eeuwig schanden strekken,
 Heet Spek, ja Schaar en Mes, vergiftig Varkens Haar,
 Geschooten uit 't Kanon, om pyn slegts te verwekken,
 Aan 't Scheepvolk van dees Staat, iets dat nooit geen
 Barbaar,

Hoe wreed ooit heeft bedacht, veel minder uit ging voe-
 ren,

Zulks doet de laffen Brit. Dus word het uw gezegt,
 Gy Fielen wild voortaan geen Pen nog mond meer roeren,
 Ten voordeel van een Volk, voor hun Geboorten slegt:
 In 's Moeders lyf reeds Dief, en laage Moordenaaren.
 Vreest! Vreest Jehova's straf! die tot hun voordeel schryft,

En

En mind Louis dat Schuim , laat hy 'er wel mee vaaren ;
 Dat hy na Londen gaat , en daar voor eeuwig blyft ,
 Men is in 't Land om zulk een Maarschalk niet verleegen ,
 Wiens stoet ons Brood opvreet , en rykelyk geld ons kost ,
 Wiens raad en invloed niet baart als verkeerden weegen .
 O God hoor Neêrlands Wensch ! ach dat Gy ons verlost
 Van deeze HARTOG , die reeds is in 't misvertrouwen ;
 Als dat de Mazer Vloot niet hielp *Amsterdam* ,
 Ja vastelyk word geloofd , hy het zo zegt te brouwen ,
 Dat Parker onze Vloot voor onze neus wegnam .
 Dat het gestorte bloed ons Vlootelingen spreken ,
 Dat hun Hoog Mogende in Gods naam slaanen acht ,
 Dat Neêrlands trouwste Volk hun knielende af smeeken ,
 Een Man te laten gaan die elk houdt verdacht .

E I N D E .

KLINKDICHT

AAN ZYNE

DOORLUCHTIGEHOOGHEID

WILLEM DE V^{DE},

DOOR GODS GENADE PRINCE van ORANGE
en FURST te NASSAUW, ERFSTADHOU-
DER, KAPITEIN en ADMIRAAL GE-
NERAAL, over de Genuëerde Pro-
vintiën, enz. enz. enz. enz.

Doorlugte VORST! ziet hier nu Amstels handelweegen;
Het is die Magistraat, die uwe Roem vermeerde,
Op Zee-Macht steeds drong aan, op dat eens wierd verleerd,
Brittannies Dwingelandy, door een bevogte Zeegen.

Dit is geschied! en Gy—! Gy hebt van God verkreegen,
Dat het ORANGE bloed, als voormaals, word geëerd,
'k Vraag dan, of *Amstels Raad*, omtrent uw dagt verkeerd,
Wanneer Zy toonde uw Huis, hier veel lag aan geleege?

Wel billyk dat hun doen, (gelyk gy reeds betoond,
Tot vreugd van Neêrlands Volk, nu gy de Helden loond)
Draagd uw goedkeuring weg, en die der Hooge Magten.

De Vaderen van het Y verdienen door hun Trouw,
Voor uw Doorlugtig Huis, en voor het Staats Gebouw,
Dat hunne Naam steeds leefd, tot by de Nageflagten.